

**ФОНД ЗА ОРГАНИТЕ НА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ – ФЛАГ ЕАД**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 година**

Съдържание

Обща информация	1
Доклад за дейността	2
Индивидуален отчет за всеобхватния доход	19
Индивидуален отчет за финансовото състояние	20
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	21
Индивидуален отчет за паричните потоци	22
Пояснителни бележки	
1. Корпоративна информация	23
2.1 База за изготвяне	23
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики	25
2.3. Ефекти от първоначалното прилагане на МСФО 9 и МСФО 15	37
3. Приходи и разходи	39
4. Данъци върху дохода	40
5. Парични средства и парични еквиваленти	41
6. Вземания и предплатени разходи	41
7. Машини и съоръжения, програмни продукти	42
8. Инвестиции в дъщерно предприятие	42
9. Предоставени заеми	43
10. Задължения по заеми	44
11. Задължения към персонала и социалното осигуряване	45
12. Вземания (задължения) за корпоративен данък	45
13. Други задължения	45
14. Основен капитал и резерви	46
15. Разпределени дивиденти	46
16. Ангажименти и условни задължения	46
17. Оповестяване на свързани лица	47
18. Цели и политика за управление на финансовия рисков	47
19. Парични потоци от финансова дейност	52
20. Финансови инструменти	53
21. Събития след отчетната дата	53
Доклад на независимия одитор до едноличния акционер на ФОМСБ ФЛАГ ЕАД	

Обща информация

Съвет на директорите:

Добромир Проданов Симидчиев – председател
Пламен Тодоров Илиев – член
Добринка Веселинова Кръстева – член
Евгени Димитров Стоев – член
Надя Йорданова Данкинова – член и изпълнителен директор
Валерия Светославова Калчева – Бочукова – член
Юлия Петкова Цолова – Илиева – член

Адрес по регистрация

Гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19

Адрес на управление

Гр. София, ул. „6ти септември“ № 1, ет. 4

Правен консултант

Адвокатско дружество Лозанова и Грайсман

Обслужващи банки

Уникредит Булбанк
Обединена Българска Банка
Банка ДСК
Сосиете Женерал Експресбанк

Одитор

Бейкър Тили Клиту и партньори ООД
1000 София
Ул. Стара планина № 5, ет. 5

ДОКЛАД
за дейността на

„Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД
за 2018 г.

настоящият доклад е изготвен съгласно изискванията на чл. 23 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала и съгласно изискванията на Търговския закон.

1. Въведение

1.1. Обща информация за Фонда

Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ ЕАД е финансова институция, еднолично акционерно дружество, създаден на основание Разпореждане № 4 на Министерския съвет на Република България от 7 март 2007 г. като инструмент на държавната политика за регионално развитие.

ФЛАГ е самостоятелно юридическо лице с предмет на дейност възмездно финансиране на обекти на общинската инфраструктура и други проекти, както и съфинансиране изготвянето и изпълнението на проекти на Европейския съюз.

Мисията на ФЛАГ е да подкрепя българските общини в процеса на изпълнение на техните проекти, финансиирани по Оперативните програми или чрез други донорски програми.

1.2. Структура на капитала

Кредитната си дейност Фондът осъществява чрез собствен капитал и чрез привлечен ресурс. Съотношението между собствения и привлечения капитал се поддържа в граници, съгласно коефициент, посочен в раздел 4, т. 4.7.

В таблицата по-долу са отразени промените в капитала на Фонда през годините.

От таблицата се вижда, че дружеството всяка година увеличава собствения си капитал, с изключение на 2011 и 2012 г., през които е изплатен дивидент във високи размери.

Капитал (в хил. лв.)

	Собствен капитал	Привлечен капитал	Общо
2008	30 602	-	30 602
2009	63 153	51 574	114 727
2010	65 927	69 133	135 060
2011	65 628	69 349	134 977
2012	64 628	63 675	128 303
2013	65 182	86 708	151 890
2014	95 743	114 389	210 132
2015	97 152	207 057	304 209
2016	98 579	88 178	186 757
2017	99 945	84 188	184 133
2018	101 492	109 763	211 255

1.3. Управление

Фондът се управлява от Съвет на директорите (СД), който се състои от седем члена. СД организира и ръководи текущата дейност на Фонда.

През 2018 г. бяха проведени 16 заседания на СД.

През разглеждания период, не са извършвани промени в състава на СД.

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя индивидуален финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния индивидуален финансов отчет към 31 декември 2018 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като индивидуалният финансов отчет е изгoten на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

1.4. Човешки ресурси

През 2018 г. фондът разполага с основния си персонал, който притежава подходяща квалификация и опит, отговарящи на нуждите на дружеството.

Дейността си Фондът осъществява чрез администрация, разпределена в следната структура:

- Дирекция „Финанси, финансови инструменти и управление на риска“;
- Дирекция „Кредитиране и мониторинг“;
- Дирекция „Обща администрация“;
- Звено за вътрешен одит.

През 2018 г. одобрената численост на персонала е от 21 бройки. Към 31.12.2018 г. 4 от бройките не са заети. Дружеството не планира съществени промени в сферата на човешките ресурси през 2019 г.

Правното обслужване, както и хардуерната и софтуерна поддръжка, се извършват от външни доставчици.

1.5. Промени в политиките и вътрешните нормативни актове на ФЛАГ

С цел оптимизиране на структурата на фонда и функциите на персонала, както и постигане на по-добри взаимовръзки между отделните звена през 2018г. е извършена структурна промяна, като е закрита една дирекция и функциите са преразпределени другите две специализирани дирекции. В тази връзка и с цел усъвършенстване и развитие на политиките на фонда, с решение от Протокол 159 от 15.03.2018г. на Съветът на директорите са извършени промени в Правилника за дейността на фонда, Методологията за управление на риска, Вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки и Политиката за управление на кредитния портфейл.

През 2018г. Съветът на директорите на фонда прие нова Политика за обезценки при кредитни загуби, която е съобразена изцяло с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“. Новата Политика за обезценка при кредитни загуби отменя действащата и се прилага за обезценките през 2018г. и занапред.

2. Отчет за дейността

2.1. Основни резултати от кредитната дейност за 2018 г.

През 2018 г. са постъпили 102 искания за кредит от 61 общини на обща стойност 123 231 хил. лв. През 2018 г. са разгледани и оценени 101 искания за кредит, като одобрение са получили всички искания на обща стойност 113 382 хил. лв., подкрепящи изпълнението на проекти за 488 млн. лв.

Осредненият процент на дела на кредита в общия бюджет на кредитирания проект е 23,2 %. За 2018 г. „Типичният“ кредит, предоставян на общините за мостово кредитиране, е със средни стойности от 1 040 хил. лв. и със среден матуритет от 12 месеца. Средният размер на кредитите, погасявани със собствени средства, е 1 625 хил. лв., със среден матуритет от 86 месеца.

Средната цена на кредит през 2018 г. е 2,957%, при стойност 6-месечен EURIBOR равен на 0 % и надбавка на ФЛАГ от 1,083%.

Таблицата по-долу представя информация за одобрените кредити през 2018 г. по видове кредити и по източник на погасяване на главниците.

Вид кредити	Брой кредити 2018 г.	Стойност на одобрените кредити 2018 (в хил. лв.)
Дългосрочни	26	49 015
в т.ч. мостово	12	25 494
в т.ч. за самоучастие	14	23 521
Краткосрочни	75	64 367
в т.ч. мостово	74	63 517
в т.ч. за самоучастие	1	850
Общо	101	113 382

Доклад за дейността

На следващите две таблици е представена структурата на кредитната дейност на фонда за 2018 г. на база одобрени кредити през годината, по оперативни програми и по източници за погасяване на главниците.

			Размер в хил. лева		Матуритет в месеци	
По оперативни програми	Брой кредити	Общ размер (хил. лв.)	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.
ОПРР	61	73 895	102	10 330	7	120
ОПОС	7	21 745	460	6 000	9	120
ПРСР	2	377	114	263	10	12
ТГС	24	15 127	97	2 409	6	120
ЕИП	1	741	741	741	60	60
НДЕФ	2	860	190	670	59	92
ОПРЧР	4	637	52	349	8	12

			Размер в хил. лева		Матуритет в месеци	
По източник за погасяване	Брой кредити	Общ размер (хил. лв.)	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.
Оперативни програми	86	89 011	52	6 000	6	30
Собствени средства	15	24 371	97	10 330	11	120

Усвоените средства през 2018 г. по сключени договори за кредит с трети лица възлизат на 83 991 хил. лв., а погашенията са в размер на 58 020 хил. лв.

През 2018 г. са подписани общо 127 анекса. Исканията за анексиране на договори за кредит са основно с цел удължаване на срока за усвояване - 38 на брой, исканията за удължаване на срока за погасяване са 27, тези, които променят и двата срока, са 18. Броят на анексите, попадащи в категория „Други“, свързани с технически промени – сметки, обслужваща банка и други е 44.

Активните кредити към 31.12.2018 г. са 236 на стойност 169 265 хил. лв. Кредитите са разпределени по вид както следва:

➤ Мостови кредити – 78 922 хил. лв. (46,6% от активните кредити)

➤ Собствено участие – 90 343 хил. лв. (53,4 % от активните кредити)

2.2. Обобщени резултати от дейността по години

В таблицата е показано развитието на дейността на ФЛАГ от 2009 г., когато стартира кредитната си дейност, до края на 2018 г. Характерно за дейността на дружеството е обвързаността с хода на изпълнение на Оперативните програми – цялостното забавяне на дейностите по договорите за безвъзмездна помощ от програмен период 2007 – 2013 доведе до пик в търсенето на ресурс през 2014 г. и 2015 г. когато проектите трябваше да бъдат успешно финализирани.

Видно от резултатите за 2016 - 2018 г., проектите от програмен период 2014 – 2020 през 2016 г. са били в начален стадий на изпълнение и това обуславя по-малкото на брой отпуснати кредити. През 2017 г. вече има проекти, които навлизат в същинска фаза на изпълнение и за които общините имат нужда от ресурс. Поради тази причина, броят одобрени кредити се е увеличил два пъти. През 2018 г. общините продължават активно да изпълняват своите проекти и съответно броя на одобрените кредити от ФЛАГ се увеличава.

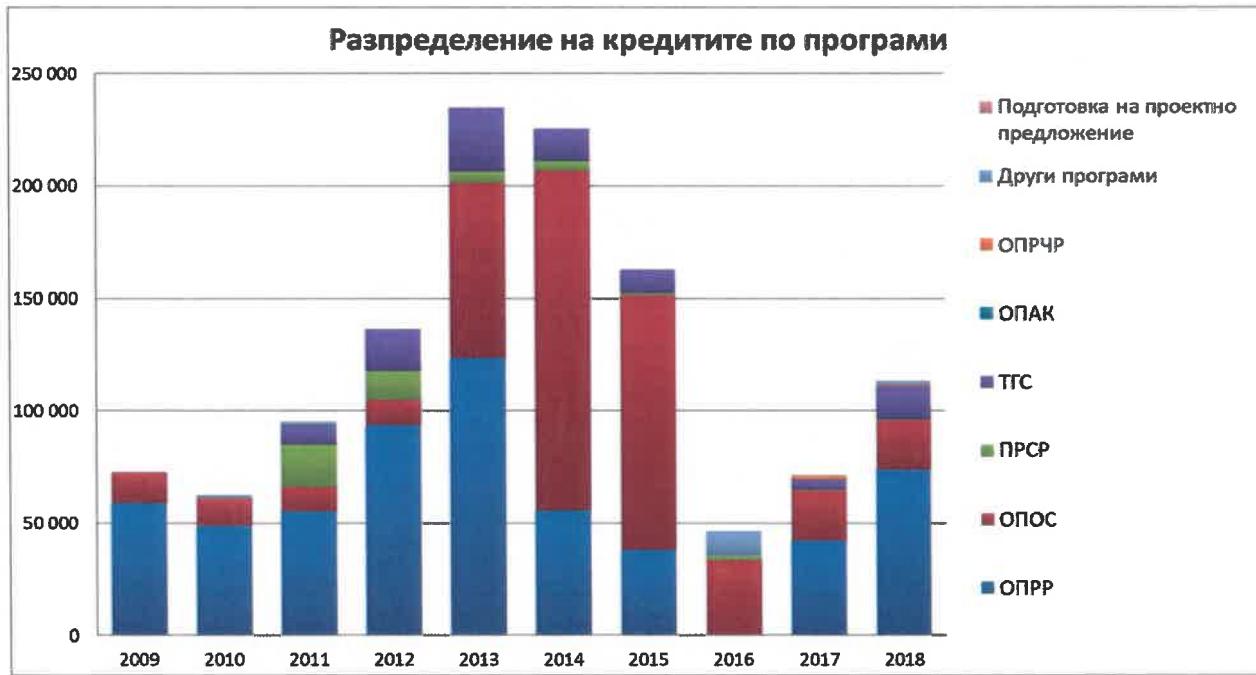
Одобрени кредити – стойност (в хил. лв.) и брой

Година	Сума на одобрени дългосрочни кредити	Сума на одобрени краткосрочни кредити	Обща сума на одобрени кредити	Брой одобрени дългосрочни кредити	Брой одобрени краткосрочни кредити	Общо брой кредити
2009	11 290	61 486	72 776	10	60	70
2010	17 043	45 742	62 785	13	43	56
2011	44 695	50 748	95 443	44	62	106
2012	42 398	94 162	136 560	55	98	153
2013	117 170	117 886	235 056	95	153	248
2014	158 399	67 158	225 557	81	61	142
2015	65 462	97 653	163 115	50	74	124
2016	36 306	10 318	46 624	15	17	32
2017	41 099	30 475	71 574	27	42	69
2018	49 015	64 367	113 382	26	75	101
Общо	582 877	639 995	1 222 872	416	685	1 101

Доклад за дейността

Одобрени кредити по програми (в хил. лв.)

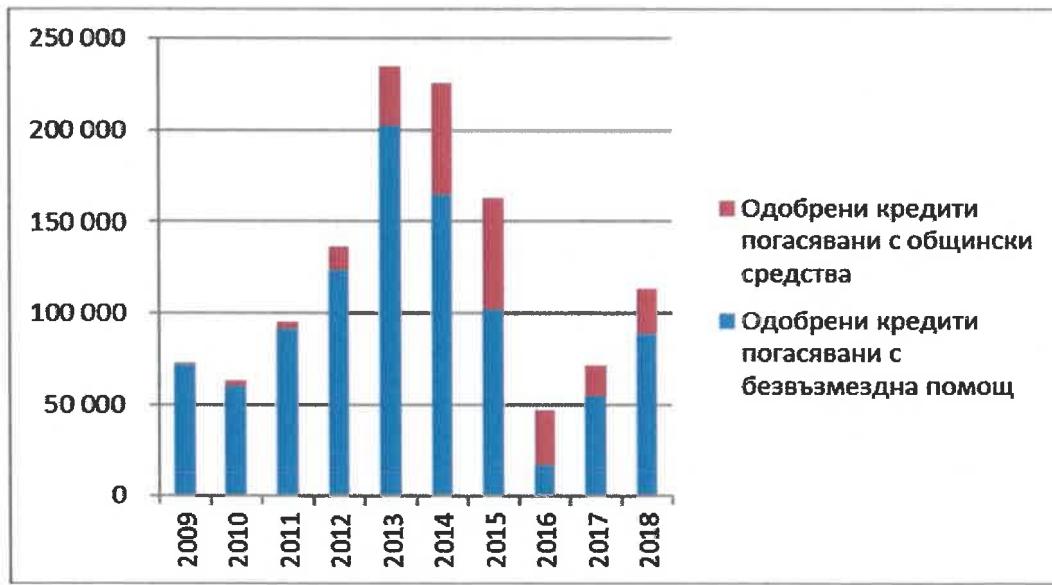
	ОПРР	ОПОС	ПРСР	ТГС	ОПАК	ОПРЧР	Други програми	Подготовка на проектно предложение
2009	58 851	13 774	-	-	-	-	-	151
2010	48 881	11 992	425	-	-	-	1 487	-
2011	55 464	10 687	18 720	8 919	330	-	1 051	272
2012	93 781	10 899	12 723	19 157	-	-	-	-
2013	123 455	77 907	5 198	28 496	-	-	-	-
2014	55 795	150 866	4 321	14 575	-	-	-	-
2015	38 107	113 181	1 091	10 736	-	-	-	-
2016	250	33 248	2 095	-	-	-	11 031	-
2017	42 145	22 354	280	4 698	-	1 494	603	-
2018	73 895	21 745	377	15 127	-	637	1 601	-
Общо	590 624	466 653	45 230	101 708	330	2 131	15 773	423

Одобрените кредити, според източника на погасяване, са показани в таблицата по-долу. Видно е, че в началото на всеки програмен период няма голямо търсене на кредити за финансиране на собствено участие. Причината за това е, че съфинансирането се осигурява до края на изпълнение на проекта. Поради това общините кандидатстват за кредити за осигуряването му на по-късен етап.

Одобрени кредити според източника на погасяване (в хил. лв.)

	Одобрени кредити погасявани с безвъзмездна помощ	Одобрени кредити погасявани със собствени средства
2009	71 846	930
2010	60 430	2 355
2011	91 384	4 059
2012	123 562	12 998
2013	202 468	32 588
2014	165 216	60 341
2015	101 936	61 179
2016	16 794	29 830
2017	54 563	17 011
2018	89 011	24 371
Общо	977 210	245 662

2.3. Информация и публичност

За целите на информация, публичност и прозрачност в работата ФЛАГ подържа интернет страница с актуална и пълна информация за дейността.

Представители на фонда взеха участие в срещи, дискусионни форуми и обучения на Националното сдружение на общините в Република България, като представиха политиките на фонда, възможностите за финансиране през програмен период 2014-2020. В рамките на събитията се предоставиха и конкретни консултации на екипите на общините.

На 1-3 октомври 2018 г. в к. к. Албена се проведе Годишната среща на местните власти и ОБЩИНСКО ЕКСПО 2018. На информационен щанд бе представена дейността на „Фонд за устойчиви градове“ - Фонд за градско развитие за регионите София и Южна България, учреден в партньорство между Фонд ФЛАГ, Фонд за устойчиво градско развитие (ФУГР), Обединена българска банка (ОББ) и Българска консултантска организация (БКО).

На 7 - 9 ноември 2018 г. се проведе Десетата юбилейна национална среща на евро експертите от общините НСОРБ, на която взеха участие Изпълнителния директор и експерти от фонда, като представиха възможностите за финансиране на устойчиви градски проекти чрез финансов инструмент „Фонд за градско развитие“ по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014- 2020 г.

Между 3 – 5 декември 2018 г. в Брюксел се проведе FI-Campus 2018. Тридневният форум се организира от Европейската комисия (ЕК) и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и обединява професионалисти от различни сфери от Европейския съюз, занимаващи се с финансови инструменти, съфинансирали от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). В рамките на сесията за Фондове за градско развитие (ФГР) беше представен „Фонд за устойчиви градове“ (ФУГ) като уникална структура, представляваща партньорство между публичния и частен сектор на ниво фонд, както и дейността и развититето на ФЛАГ през годините, като успешен финансов инструмент в подкрепа на местните власти. Представен бе и натрупания опит при прилагането на инициативата JESSICA в България, чрез Фонд за устойчиво градско развитие (ФУГР) през изминалния програмен период 2007-2013 г.

Представители на фонда участват редовно в работата на комитетите по наблюдение на ОП „Региони в растеж“ и ОП „Околна среда“.

2.4. Мониторинг

Изградена е система за периодичен и текущ мониторинг. През 2018 г. продължи интензивната комуникация с Управляващите органи на всички програми, по които общините подадоха искания, относно изпълнението на проектите им, както и за състоянието на проблемни проекти с вече отпуснати кредити от ФЛАГ. Осъществена е регулярна връзка за обмен на информация за извършени плащания и верификации, за констатирани нередности и други. Достъпът до ИСУН дава възможност за постоянна актуална информация за проектите, които фондът финансира. Извършва се текущ преглед на портфейла и анализ на финансовото състояние на клиентите с цел приемане на необходимите действия за редовно обслужване на кредитите и недопускане на просрочия.

3. Участие на ФЛАГ в управлението на други финансови инструменти

3.1. Оперативно споразумение между Фонд ФЛАГ, ФУГР и МРРБ

През 2017 г. бе инициирана процедура по прехвърляне на правата и задълженията на МРРБ, чрез УО на ОПРР по отношение на Оперативното споразумение от 30 май 2012г. за изпълнение на Фонд за градско развитие по инициативата JESSICA към „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ (ФМФИБ) ЕАД.

На 14.02.2018 г. Споразумението за прехвърляне и заместване между МРРБ, ФЛАГ, ФУГР и ФМФИБ е подписано.

Във връзка с гореописаното Споразумение за прехвърляне и заместване, през годината бе инициирано и съгласуването на Споразумение за изменение № 6. Целта му е да уреди взаимоотношенията между ФУГР ЕАД, ФЛАГ ЕАД и ФМФИБ ЕАД, след като последният поеме отговорността по управление на инициативата JESSICA.

Споразумение № 6 за изменение на Оперативното споразумение от 30 май 2012г. е подписано на 19.02.2018 г.

3.2. Участие в процедура за избор на финансови посредници за изпълнение на инструмент „Фонд за градско развитие“ по ОПРР 2014-2020 г.

Процедурата за подбор на финансови посредници за „Фонд за градско развитие“ по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 е обявена от ФМФИБ през октомври 2017 г. Предоставеният ресурс по програмата, на стойност 353.3 miliona лева, е предназначен за финансиране на проекти за градско развитие в 39 града и регионален туризъм с териториален обхват в цяла България и е разпределен в три обособени позиции – Фонд за София, Фонд за Северна България и Фонд за Южна България.

Във връзка с участие в процедурата е структурирано дружество, ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“, създадено по Закона за задълженията и договорите. В състава му влизат ФЛАГ, ФУГР, ОББ и Българска консултантска организация. Съгласно договора за създаване на дружество по ЗЗД „Фонд за устойчиви градове“, ФЛАГ поема ангажимента да осигури 10 % от съфинансирането, което ще бъде инвестирано в допустими проекти за градско развитие и туризъм.

ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ (ФУГ) премина успешно етапа на предварителен подбор по процедурата и на 01.06.2018 г. подаде първоначални оферти, съгласно изискванията на документацията по ЗОП. След проведени преговори с възложителя, на 23.07.2018 г. ФУГ подаде окончателните си оферти. На 14.08.2018 г. бе публикувано решението на възложителя ФМФИБ за определяне на изпълнители на отделните обособени позиции на процедурата. Съгласно това решение, ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ бе определен за изпълнител на обществената поръчка по Обособена позиция I – Фонд за градско развитие за София и по Обособена позиция III – Фонд за градско развитие Юг.

На 20 септември 2018 г. бяха подписани две оперативни споразумения за възлагане управлението на двата фонда за градско развитие (ФГР София и ФГР Юг). Към края на 2018 г. бяха финализирани всички вътрешни документи и изпълнени предварителни условия, свързани с получаване на разрешение за стартиране на дейността.

3.3. Кредитни линии предоставени на „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД - дъщерно дружество

3.3.1 Кредитна линия за изпълнение на Оперативно споразумение от 30 май 2012г. по ОПРР 2007-2013 г.

С договор от 28.11.2012 г. чрез Договор за кредитна линия между ФЛАГ и дъщерното дружество „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД е предоставено финансиране в размер на 24 500 хил. лв. за инвестиране в градски проекти по инициативата JESSICA.

През 2018 г. от кредитната линия са усвоени средства в размер на 3 370 хил. лв., като всички са от етапа на реинвестиране. Извършени са погасявания в размер на 1 327 хил. лв. На 31.12.2018 г. задължението на ФУГР към ФЛАГ е в размер на 23 671 хил. лв.

Към 31.12.2018 г. общият брой на финансираните проекти е 18. Петнадесет от проектите са напълно завършени – четиринаесет от първия етап на инвестиране и един от етапа на реинвестиране.

3.3.2 Кредитна линия за изпълнение на Оперативни споразумения от 20 септември 2018г. по ОПРР 2014-2020 г.

На 28.11.2018 г. „Фонд за органите на местното самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД сключи договор за нова кредитна линия с „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД на стойност 15 000 000 лв. със срок на погасяване до 31.12.2043 г. с цел осигуряване на необходимото съфинансиране за изпълнение на Оперативните споразумения и финансиране на допустими проекти за ФГР София и ФГР Юг. Лимитът на кредитната линия, отговаря на поетите с Оперативните споразумения ангажименти и представлява 10% от съфинансирането на портфейлно ниво. Към 31.12.2018г. средства по кредитната линия не са усвоявани.

4. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

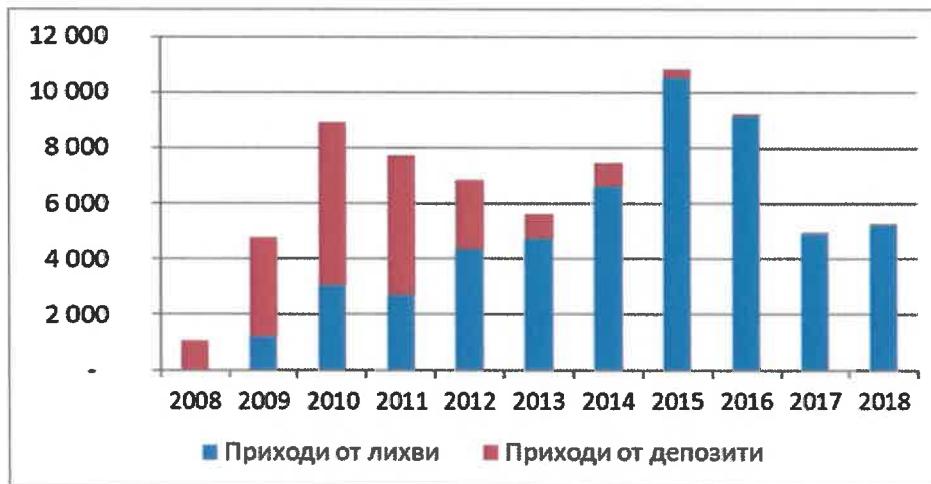
4.1. Структура на приходите

Предметът на дейност на Фонда предполага основните приходи на дружеството да са от кредитна дейност. В таблицата по-долу са посочени промените в структурата на приходите на дружеството през годините. Видно от нея е, че през първите години на работа на ФЛАГ основната част от приходите са били от управление на свободните средства, чрез депозити. Причината е от една страна в наличието на свободни средства и от друга страна е използвана ефективно възможността, която предоставяха високите лихвени нива по депозитите.

Видно от таблицата, структурата на приходите се променя и от 2012г. основната част от тях се формира от приходи от лихви по предоставени кредити.. Приходите от депозити намаляват, като през 2018 г. те са едва 1 хил. лв. и с резултат от депозит, договорен през 2017 г., който падежира през 2018 г. Към края на 2018 г. дружеството няма свободни средства на депозити поради спецификата на банковия пазар. За избягане на риска договореното финансиране от търговските банки е структурирано като револвирящи кредити, което позволява максимално ефективно управление на свободните средства, недопускане на плащане на лихви за тях, както и гарантиран наличен ресурс за договорените с клиентите на фонда кредити.

Приходи от лихви (в хил. лв.)

	Приходи от лихви по кредити	Приходи от лихви по депозити	Общо
2008	-	1 067	1 067
2009	1 215	3 570	4 785
2010	3 065	5 870	8 935
2011	2 708	5 016	7 724
2012	4 353	2 511	6 864
2013	4 739	881	5 620
2014	6 605	858	7 463
2015	10 527	306	10 833
2016	9 133	92	9 225
2017	4 920	40	4 960
2018	5 235	1	5 236

4.2. Отчет и структура на приходите

- Приходите на дружеството за 2018 г. са в размер на 5 785 хил. лв. (изключвайки ефекта от реинтегрираните обезценки). Структурата на приходите за 2018 г. е показана в таблицата по-долу, като 97,5 % от общите приходи на дружеството се формират от кредитната дейност.

	ПРИХОДИ	Сума в хил. лв.	Дял в общите приходи в %
1	Приходи от лихви по кредити	5 229	90,40%
2	Приходи от наказателни лихви по кредити	6	0,10%
3	Приходи от такси по кредити	404	6,98%
4	Приходи от лихви - депозит	1	0,02%
5	Приходи от дивиденти	143	2,47%
6	Други приходи	2	0,03%
	Общо	5 785	100%

4.3. Отчет и структура на разходите

Разходите на дружеството за 2018 г. са в размер на 2 607 хил. лв. (изключвайки разхода за данък върху доходите).

Таблицата по-долу представя разходите на дружеството по видове групи през 2018 г.

РАЗХОДИ	Сума в хил. лв.
1 Възнаграждения	622
2 Осигуровки	83
3 Счетоводни и одиторски услуги	27
4 Правни и консултантски услуги	36
5 Други външни услуги	21
6 Разходи за наем и поддр. на офис	56
7 Комуникационни услуги	6
8 Разходи за материали	16
9 Други разходи (данъци, абонамент, представителни)	67
10 Амортизации	27
11 Банкови такси	765
12 Разходи за лихви по заеми	877
13 Курсови разлики	4
Общо	2 607

В следващата таблица са представени разходите на дружеството през 2018 г. по видове и дялът им в общите разходи:

РАЗХОДИ	Сума хил. lv	Дял в общите разходи в %
1 Текуща издръжка	145	5.56%
2 Външни услуги	84	3.22%
3 Амортизации	27	1.04%
4 Възнаграждения – персонал, СД (вкл. осигуровки)	705	27.04%
5 Банкови такси, в т.ч. такса управляваща банка	769	29.50%
6 Разходи за лихви	877	33.64%
Общо разходи	2 607	100%

4.4. Финансов резултат

	Сума хил. лв.
Общо приходи	5 785
Общо разходи	(2 607)
Реинтегрирана обезценка на предоставени заеми	147
Финансов резултат преди данъци	3 325

ФЛАГ завърши 2018 г. с финансов резултат в размер на 3 325 хил. лв. преди облагане с данъци. Нетната печалба на дружеството е в размер на 3 025 хил. лв.

4.5. Дивиденти и разпределение на печалбата

През 2018 г. с решение на Съвета на директорите от март 2018 г., дружеството формира фонд „резервен“ в размер на 257 хил. лв., след което разпределя дивидент за държавата в размер на 1 299 хил. лв., които са изплатени през годината.

4.6. Привлечен капитал

През второто тримесечие на 2018 г. беше проведена процедура за избор на финансиращи институции за предоставяне на банкови заеми на „Фонд за органите на местното самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД. След приключване на процедурата, бяха избрани изпълнители и се сключиха три договора с три банки за нов привлечен ресурс на обща стойност – 90 млн. лв.

Общо договореният дългосрочен кредитен ресурс към 31.12.2018 г. е в размер на 209 млн. лв., разпределен по видове кредити и по кредитори както следва:

- Уникредит Булбанк АД, дългосрочен кредит с погасителен план от 22.11.2016 г. – 40 000 хил. лв.
- ОББ АД, револвиращ кредит от 22.11.2016 г. – 20 000 хил. евро /39 117 хил. лв./
- Банка ДСК ЕАД, револвиращ кредит от 17.05.2017 г. – 40 000 хил. лв.
- Уникредит Булбанк АД, револвиращ кредит от 31.08.2018 г. – 30 000 хил. лв.
- ОББ АД, револвиращ кредит от 12.10.2018 г. - 40 000 хил. лв.
- Сосиете Женерал Експресбанк АД, револвиращ кредит от 01.11.2018 г. – 20 000 хил. лв.

Към 31.12.2018 г. текущата експозиция по кредитите е както следва:

- Уникредит Булбанк АД – 28 571 хил. лв.
- Банка ОББ АД /2016 г./- 13 899 хил. евро /27 185 хил. лв./
- Банка ДСК ЕАД – 21 218 хил. лв.
- Уникредит Булбанк АД /2018г./ - 30 000 хил.лв.
- Банка ОББ АД /2018 г./ - 0,00 лв.
- Сосиете Женерал Експресбанк АД – 3 047 хил. лв.

Общо текущата експозиция на привлечения капитал към 31.12.2018 г. е в размер на 110 млн. лв.

4.7. Финансови показатели

Във връзка с политиките за управление на риска и склучените договори за банкови заеми, с цел да гарантира финансовата си стабилност, а също и за постигане на увереност за ефективната му работа, ФЛАГ спазва изисквания по отношение на определени финансови показатели, както следва:

- Съотношение на просрочени заеми (заеми в просрочие 90 или повече дни отнесени към текущата експозиция на всички заеми)
- Съотношение за покритие на дълга – (дълг капитал)
- Съотношение на ликвидни към общи активи (налични парични средства в брой и в банкови депозити с остатъчен падеж 90 или по-малко дни отнесени към общи активи)

В таблицата по-долу са представени отчетните стойности на показателите към 31.12.2018 г.

№	Показатели	Изисквания	Резултати към 31.12.2018 г.
1	Съотношение на просрочените заеми: коефициент на текущата експозиция на заемите в просрочие 90 или повече дни в портфеля на Заемополучателя на стойност не по-голяма от 5% от общата сума на текущата експозиция по всички заеми в своя портфейл.	не повече от 5%	0 %
2	Коефициент дълг към капитал: „Дълг“ – финансов дълг на Заемополучателя; „Собствения капитал“ - Капитал на Заемополучателя.	не повече от 2.5	1,08
3	Съотношение на ликвидни към общи активи: Ликвидни активи - наличните парични средства в брой и в банкови депозити (включително в БНБ) с остатъчен падеж от 90 или по-малко дни	не по-малко от 5%	8,73 %

4.8. Инвестиции

Към 31 декември 2018 г. ФЛАГ е единствен акционер във „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД, вписано в Агенция по вписванията на 23.04.2012 г.

4.9. Информация по чл. 187 д и чл. 247 от Търговския закон

През 2018 г. не са издавани, придобивани или прехвърляни акции от Дружеството.

Възнаграждението на ръководния персонал през 2018 г. е в размер на 162 хил. лева.

Към 31.12.2018 г. членовете на Съвета на Директорите имат следните участия по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от ТЗ:

- Надя Йорданова Данкинова – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Фонд за устойчива градско развитие“ ЕАД;
- Добромир Симидчиев - изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на "ХИДРОЛИА" АД, съдружник в "ТЮБОР" ООД с 50% участие в капитала;

4.10. Наличие на клонове и дъщерни дружества

През 2012 г. дружеството създава дъщерно дружество – „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД, което е 100 % собственост на „Фонд за органите на местното самоуправление – ФЛАГ“ ЕАД. Капиталът на дружеството е 5 000 000 лв.

Към 31.12.2018 г. дружеството няма клонове.

4.11. Управление на финансия риск и финансови инструменти

Основните финансни пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски и други задължения. Основната цел на тези финансни инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансни активи - предоставени кредити и парични средства.

През 2018 г., както и през предходните години, Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансни инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансите инструменти на Дружеството са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение на дългосрочните си финансни пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез предоставяне на заеми с плаващи лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на определен паричен ресурс по сметка. Изготвя се план за движение на паричните потоци на основа на бюджети, които са краткосрочни, а също на база на дългосрочното планиране.

Валутен риск

Дружеството не извършва покупки, продажби и предоставяне на заеми в чуждестранни валути, а получените заеми са в евро или лева. Към настоящия момент дружеството няма предоставени кредити в евро.

Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на Дружеството суми в предвидения/договорен срок. В края на 2018 г. остатъкът от задълженията на трети лица към Дружеството е в размер на 164 389 хил. лв. Към 31.12.2018 г. Дружеството има вземания по предоставени заеми на свързани лица – 23 671 хил. лв.

Управлението на кредитния риск през 2018 г. се осъществява от Дирекция „Кредитиране и мониторинг“ и се наблюдава едновременно от Изпълнителния директор и от Съвета на директорите. Функцията по управление на кредитния риск е осигуряване прилагането на подходяща инвестиционна политика по отношение на притежаваните финансни средства и респективно - съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на съответния кредит или вземане.

Рисковата кредитна експозиция се управлява чрез текущ анализ на способността на контрагентите да спазват договорните си задължения по плащане на лихвите и главниците, а и чрез поставяне на подходящи кредитни ограничения. Допълнително, текущо се наблюдава за наличие на концентрация на вземания в определен контрагент, и в случай на установяване на такава – съответният контрагент подлежи на специален текущ надзор. Начислената обезценка на предоставени заеми към 31 декември 2018 г. се основава на Политиката за обезценка при кредитни загуби на фонд ФЛАГ, разработена в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.12. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

През 2018 г. Дружеството няма изследвания и реализирани проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

4.13. Важни събития, настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

Не са настъпили събития след 31 декември 2018 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в индивидуалния финансов отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

5. Бизнес програма на ФЛАГ за 2019 г.

Бизнес - планът за 2019 г. е изгответен въз основа на:

- Анализ на сключените договори за кредит, чието обслужване продължава през 2019 г.;
- Набор от допускания за анализ и прогноза на търсеното финансиране по оперативните програми, основаващи се на опита на ФЛАГ;
- Анализ на индикативните списъци и графици за разплащания на ОПРР и ОПОС, информация за ПРСР и ФМ на ЕИП и НФМ, както и ОПРЧР и ПТГС, анализ на годишните програми на Оперативните програми и другите инструменти;
- Проведени индивидуални проучвания на общините, етапа им на изпълнение на сключените с ОП договори и готовността за слючване на нови, както и заявлена необходимост от финансов ресурс, информация от ИСУН;
- Анализ на финансовите инструменти, етапа в който се намират и целите, които са поставени пред финансовите посредници;
- Анализ на пазарната среда.

5.1. Обща оценка за търсения кредитен ресурс

В таблицата по-долу е представено разпределението на очакваното търсене на кредити през 2019 г.

Обобщена оценка за очаквания нов кредитен ресурс през 2019 г. в хил. лв. е представена в таблицата по-долу:

Програми	Мостово финансиране	Съфинансиране	Общо
ОПРР	83 100 000	10 000 000	93 100 000
ОПОС	15 000 000	21 000 000	36 000 000
ТГС	11 500 000	1 500 000	13 000 000
ОПРЧР	500 000	-	500 000
ПРСР и други	1 200 000	1 000 000	2 200 000
Общо	111 300 000	33 500 000	144 800 000

5.2. Финансови приходи и резултат

На основание на направени допускания, анализа за дейността и разчетите за приходите и разходите през 2019 г. е определен прогнозен резултат от дейността преди обезценка и облагане в размер на 3 004 хил. лв.

Изготвил: Надя Данкинова – Изпълнителен директор
27 март 2019 г.

